

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10Co/141/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113234474
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1113234474.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobkyne: V. O. G., D.. XX.XX.XXXX, N. G. W. F., zast. Advokátska kancelária Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina, substitučne zast. advokátkou JUDr. Sabínou Hodoňovou, Mariánske námestie 31, Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova ul. č. 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 3. mája 2019, č.k. 15C/197/2013-264, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa od žalovaného domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur podľa zák. č. 514/2003 Z.z., titulom nezákonného pozbavenia osobnej slobody v trvaní 38 dní, tvrdiac, že na základe nezákonných rozhodnutí Oddelenia hraničnej kontroly PZ Čierna nad Tisou došlo k jej zaisteniu a pozbaveniu jej osobnej slobody od 16.04.2012 do 23.05.2012. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním zistil, že rozhodnutím Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstva hraničnej polície Sobrance, Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Č. D. H. Č.. A.-C.-Z.-XX-XXX/XXXX zo dňa 16.04.2012 bola žalobkyňa dňa 16.04.2012 zaistená Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Čierna nad Tisou za účelom jej vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy podľa ust. § 88 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zároveň bola podľa ust. § 88 ods. 5 tohto zákona umiestnená do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Z. na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.10.2012. Z rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 4Sp 4/2012-45 zo dňa 26.04.2012 zistil, že krajský súd zrušil predmetné rozhodnutie polície Č.. A.-C.-Z.-XX-XXX/XXXX zo dňa 16.04.2012 a vec vrátil na ďalšie konanie. Z rozhodnutia Prezídia Policajného zboru, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstva hraničnej polície Sobrance, Oddelenia hraničnej kontroly Policajného zboru Č. D. H. Č.. A.-C.-Z.-XX-XXX/XXXX zo dňa 04.05.2012 zistil, že žalobkyňa bola zaistená Oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Čierna nad Tisou podľa ust. § 88 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov za účelom jej vrátenia v zmysle Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb, keďže sa neoprávnene zdržiavala na území Slovenskej republiky, a zároveň bola podľa ust. § 88 ods. 5 uvedeného zákona umiestnená do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Z. na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.10.2012, pričom lehota plynula od 16.04.2012. Z rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k.

2Sp 10/2012-36 zo dňa 10.05.2012 zistil, že krajský súd zrušil predmetné rozhodnutie polície Č.. A.-C.-Z.-XX-XXX/XXXX zo dňa 04.05.2012 a vec vrátil na ďalšie konanie. Zo zápisnice o vyjadrení účastníka konania Č.. A.-C.-Z.-A.-XX/XXXX zo dňa 16.04.2012 súd prvej inštancie zistil, že žalobkyňa na otázku: „Ste si vedomá toho, že v súčasnej dobe nemáte platné povolenie na pobyt resp. platné vízum, ktoré by Vás oprávňovali zdržiavať sa na území Slovenskej republiky?“ odpovedala: „Áno som si vedomá.“, na otázku: „Viete, že povolenie na pobyt Francúzska je falošné?“ odpovedala: „Áno viem o tom.“ a na otázku: „Uvedomujete si skutočnosť, že sa zdržiavate na území Slovenskej republiky bez oprávnenia?“ odpovedala: „Áno som si toho vedomá.“

3. Vec posúdil právne podľa ust. § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. b), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2 a 3, § 7, § 15 ods. 1 a § 17 ods. 2, 3 a 4 zák. č. 514/2003 Z.z. a podľa ust. § 88 ods. 1 písm. a) a písm. d), ods. 2, 3 a 4 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur podľa ust. § 3 ods. 1 písm. b) v spojení s ust. § 6 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. s tým, že nemajetková ujma jej mala byť spôsobená nezákonnými rozhodnutiami orgánu verejnej správy o zaistení a pozbavení osobnej slobody od 16.04.2012 do 23.05.2012, teda v trvaní 38 dní. Uvedol, že v konaní bolo nesporné, že predmetné prvé rozhodnutie polície o zaistení žalobkyne zo dňa 16.04.2012 a druhé rozhodnutie polície o zaistení žalobkyne zo dňa 04.05.2012 boli zrušené ako nezákonné na základe riadnych opravných prostriedkov, o ktorých rozhodol Krajský súd v Košiciach rozsudkami zo dňa 26.04.2012 a zo dňa 10.05.2012. Skonštatoval, že tieto rozhodnutia majú preto charakter nezákonných rozhodnutí v zmysle ust. § 6 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z.. Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že žalobkyňa si svojim konaním sama zapríčinila pozbavenie osobnej slobody, pretože si bola vedomá skutočnosti, že na územie Slovenskej republiky vstúpila z Ukrajiny protiprávne tak, že použila falošný doklad na pobyt vo Francúzsku, a teda že konanie o jej zaistení bolo začaté v dôsledku jej vlastného a vedomého protiprávneho konania, z dôvodu ktorého jej v zmysle ust. § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z. nemohol vzniknúť nárok na náhradu škody. Uvedol, že ustanovenie § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z. taxatívne uvádza príklady, na ktoré sa nemožnosť vzniku nároku na náhrady škody vzťahuje, pričom inštitút zaistenia v tomto ustanovení nie je uvedený a súd nemôže tento taxatívny výpočet svojvoľne rozširovať a zahŕňať doň ďalšie príklady, pretože by tým prekročil svoje právomoci. Podľa prvoinštančného súdu bolo nesporné, že žalobkyňa bezprostredne po zadržaní požiadala o azyl, preto si nemohla sama svojim konaním zapríčiniť zaistenie.

4. V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že druhou podmienkou na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu je preukázanie vzniku škody a preukázanie výšky vzniknutej škody s tým, že nemajetkovú ujmu možno priznať len v prípadoch, keď intenzita zásahu nie je primerane napravitelná inými právnymi prostriedkami. Poukázal na to, že súd môže náhradu nemajetkovej ujmy priznať iba vtedy, ak sa v konaní preukáže, že prišlo k skutočnému závažnému následku na poškodenom a tento zásah mal značnú intenzitu, pričom preukázanie vzniku závažných následkov zaťažuje poškodeného, teda v danom prípade žalobkyňu, ktorá nesie dôkazné bremeno a je povinná preukázať vznik následkov odôvodňujúcich priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. V nadväznosti na uvedené skonštatoval, že v prejedávanom prípade žalobkyňa nepreukázala, že jej bola v dôsledku nezákonných rozhodnutí o zaistení spôsobená nemajetková ujma, pretože samotná skutočnosť, že došlo k jej zaisteniu a k pozbaveniu jej osobnej slobody, ešte sama o sebe nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Uvedol, že povinnosťou žalobkyne bolo preukázať vznik nároku na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, teda preukázať dopad nezákonného rozhodnutia na jej vážnosť v spoločnosti a následné sťaženie jej spoločenského uplatnenia, ako aj preukázať závažnosť vzniknutej ujmy a závažnosť okolností, za ktorých došlo k porušeniu jej práv. Samotné konštatovanie o neschopnosti žalobkyne sa brániť a poukázanie na jej zraniteľné postavenie ako cudzinca podľa názoru prvoinštančného súdu nebolo možné považovať za postačujúce na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobkyňa bola v konaní o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu o zaistení od počiatku právne zastúpená, preto tvrdenie o jej neschopnosti brániť sa bolo v súvislosti s odôvodnením nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bez významu. K tvrdeniu žalobkyne, že nárok jej vzniká automaticky z dôvodu, že došlo k nezákonnému zaisteniu, prvoinštančný súd uviedol, že na vec bolo potrebné nazerať komplexne, keď v konaní nebolo sporné, že samotná žalobkyňa prekročila vedome neoprávnené štátne hranice Slovenskej republiky (toto konanie samo osebe mohlo mať za následok následné obmedzenie osobnej slobody, čoho si žalobkyňa musela byť vedomá, taktiež šlo o mimoriadne stresujúcu situáciu, s ktorou žalobkyňa s vysokou pravdepodobnosťou taktiež rákala), pričom následná žiadosť o udelenie azylu nebola žalobkyňou mienená vážne, keďže Slovensko považovala od počiatku len za prestupnú

stanicu na ceste do Francúzska (o čom svedčí skutočnosť, že Francúzska republika, kde žalobkyňa požiadala o azyl, požiadala Slovenskú republiku o prevzatie zodpovednosti za žalobkyňu na základe Dublinského nariadenia, v zmysle ktorého berie zodpovednosť za žiadateľa o azyl ten štát, v ktorom cudzinec požiadal o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany po prvýkrát). Poukázal na to, že nebolo sporné, že žalobkyňa sa od 22.06.2012 svojvoľne zdržiavala bez priepustky mimo Pobytového tábora Opatovská Nová Ves a jej pobyt nebol známy, pričom dňa 03.07.2012 migračný úrad rozhodnutím ČAS: MU-165-18/PO-Ž-2012 zo dňa 03.07.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2012, konanie o azyle podľa ust. § 19 ods. 1 písm. f) zák. č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov zastavil. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa nie je na území Slovenskej republiky, územie Slovenskej republiky svojvoľne opustila v roku 2012 (ešte pred samotným rozhodnutím o udelení azylu), v súčasnosti jej pobyt nie je známy a ani v čase podania žaloby žalobkyňa nebola na Slovensku, existujú podľa súdu prvej inštancie dôvodné pochybnosti o jej záujme na podanej žalobe a na uplatnenom nároku. S ohľadom na uvedené preto považoval už samotné konštatovanie porušenia práva za dostatočné zadostučinenie. K aplikácii článku 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prvoinštančný súd uviedol, že tento článok síce zakladá právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a zakazuje pozbavenie slobody (s výnimkou stanovených prípadov) a v opačnom prípade umožňuje priznať poškodenej osobe odškodnenie, avšak aj toto právo podlieha právnej úprave zákona č. 514/2003 Z.z., aj v takom prípade je potrebné preukázať vznik a existenciu nemajetkovej ujmy a preukázať, že nezákonné rozhodnutie spôsobilo ujmu takej intenzity, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením. Zdôraznil, že žalobkyňa v konaní nepreukázala dopad nezákonného rozhodnutia na jej rodinný a spoločenský život, na jej česť, vážnosť a dôstojnosť, prípadne na iné sféry jej života, pričom žalobkyňa ani nenavrholo žiadne dokazovanie, teda neunesla dôkazné bremeno. Keďže žalobkyňa nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy, tak podľa súdu prvej inštancie nepreukázala ani existenciu tretej podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody, a to existenciu príčinnej súvislosti medzi vytykaným nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Sumarizáciou týchto skutočností dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobkyňa nepreukázala súčasné splnenie všetkých zákonom predpokladaných podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., keď nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a touto nemajetkovou ujmu. Z týchto dôvodov žalobu zamietol.

5. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovaný nemá právo na náhradu trov konania, pretože si trovy konania neuplatnil a zo súdneho spisu mu ani žiadne trovy nevyplývajú.

6. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.), a žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a jej žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať jej náhradu trov konania. Stotožnila sa so stanoviskom súdu prvej inštancie, že si sama nemohla zaviniť pozbavenie osobnej slobody, keďže po vstupe na územie Slovenskej republiky a bezprostredne po jej zadržaní požiadala o azyl. Uviedla, že v jej prípade tak existujú nezákonné rozhodnutia o pozbavení osobnej slobody, v dôsledku ktorých bola pozbavená osobnej slobody, pričom toto pozbavenie osobnej slobody si nespôsobila sama. Nesúhlasila však so záverom prvoinštančného súdu, že v priebehu konania nepreukázala, že jej bola spôsobená nemajetková ujma, ako ani so záverom, že samotné zaistenie a pozbavenie osobnej slobody samé osebe nezakladajú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Uviedla, že pozbavenie osobnej slobody bezpochyby je ujmu, ktorú by ako ujmu pocítovala akákoľvek tretia osoba (obzvlášť na základe nezákonného rozhodnutia a bez vlastného zavinenia). Namietla, že od nej nemožno spravodlivo požadovať, aby v tomto súdnom konaní preukazovala aj inú ujmu (okrem samotného pozbavenia osobnej slobody); ujma na osobnej slobode pritom nie je majetkovou, ale nemajetkovou ujmu, a iným spôsobom ju ani nemožno hodnotiť. Poukázala na to, že ak by tieto nezákonné rozhodnutia o jej zaistení neexistovali, nebola by pozbavená svojej osobnej slobody, v čom zároveň spočíva príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a nemajetkovou ujmu na jej strane. Namietala tiež, že nemá k dispozícii dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení: objektívne si nevie zaobstarať znalecký posudok na ohodnotenie zásahu do jej spoločenského a rodinného života, nemá k dispozícii dokumenty, ktoré by preukazovali skutočnosť, akým spôsobom bolo zasiahnuté do jej práv, a nemá k dispozícii ani svedkov, ktorí by jej potvrdili skutočnosť odohrávajúce sa v konaní pred orgánmi verejnej správy. Bola teda postavená do znevýhodneného postavenia, pričom však ostalo skutočnosťou, že v dôsledku vydaných nezákonných rozhodnutí o zaistení bola po dobu 38 dní pozbavená osobnej

slobody, čo je jedným z najväčších zásahov do ľudských a osobnostných práv akejkoľvek osoby. Po celú dobu nezákonného zaistenia trpela stresom, nepokojom, nespavosťou, pretože nevedela, ako s ňou bude nakladané orgánmi verejnej správy; bola ponížená a demotivovaná. Uviedla, že konštatovanie nezákonnosti predmetných rozhodnutí v správnom konaní nie je v jej prípade dostačujúce, a nesúhlasila ani so záverom prvoinštančného súdu, že samotné zaistenie a pozbavenie osobnej slobody samé osebe nezakladajú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tejto súvislosti poukázala na to, že v zmysle čl. 3 C.s.p. a čl. 7 ods. 5 Ústavy SR má Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. V nadväznosti na to poukázala na rozhodnutie ESLP vo veci Emin proti Holandsku, v ktorom mal tento súd podľa žalobkyne zastáť jednoznačný názor, že pokiaľ bol štátny príslušník tretej krajiny nezákonne pozbavený osobnej slobody, má automaticky nárok na finančné odškodnenie, keďže samotné konštatovanie nezákonnosti nie je v prípade zásahu do jedného z najzákladnejších ľudských práv dostačujúce. Zdôraznila, že v prejednávanom spore bolo irelevantné, kam a za akých podmienok chcela alebo nechcela docestovať, pretože úlohou prvoinštančného súdu v tomto konaní (v konaní o náhradu škody spôsobenej jej nezákonným zaistením po dobu 38 dní) bolo skúmať predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody, ktorými sú existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody. Poukázala na to, že krajské sudy v konaní o preskúmanie zákonnosti vydaných rozhodnutí o zaistení posúdili skutočnosť, za akých došlo k jej zaisteniu, pričom im boli zrejmé okolnosti, za akých pricestovala na územie Slovenskej republiky, avšak aj napriek tomu rozhodli o tom, že neboli splnené predpoklady na jej zaistenie a rozhodnutia zrušili ako nezákonné. Uviedla, že súd prvej inštancie nemal a ani nemohol mať vedomosť o tom, ako sa cítila tesne pred prekročením hranice a pred vstupom na územie Slovenskej republiky, čo očakávala a na čo bola pripravená. V tom čase mala iba 22 rokov, bola mladou ženou, ktorá odišla zo svojej domovskej krajiny v nádeji na lepší život na území Európy, avšak po vstupe na územie Slovenskej republiky sa stretla s konaním voči nej, ktoré nemohla očakávať a ani sa naň pripraviť. Uviedla tiež, že jej nie je zrejmé, ako mohla očakávať zaistenie na území Slovenskej republiky, pokiaľ mala záujem docestovať až do Francúzska. Zastávala názor, že jej vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, pretože každá osoba, ktorá by sa nachádzala v rovnakej situácii, by ujmu na právach pocítovala rovnako. Uzavrela, že žalovaný a prvostupňový správny orgán musia niesť zodpovednosť za zásahy do práv účastníkov konaní, ktoré požívajú ochranu nielen slovenského právneho systému, ale aj medzinárodných dohovorov a potreba ich ochrany bola konštatovaná aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že žalobkyňa v odvolaní neuviedla žiaden relevantný odvolací dôvod a takisto neuviedla žiadne skutočnosti, na základe ktorých by malo byť žalobe vyhovené, a navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako zákonný a správny potvrdil. Nesúhlasil s názorom žalobkyne, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy jej vzniká len na základe tej skutočnosti, že bola po dobu 38 dní zaistená, a to bez potreby preukazovania ďalších zákonom predpokladaných podmienok vzniku nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Poukázal na to, že žalobkyňa si bola plne vedomá toho, že protiprávne vstúpila na územie Slovenskej republiky z územia Ukrajiny tým spôsobom, že použila falošnú identifikačnú kartu na pobyt Francúzskej republiky. Po tom, čo bola žalobkyňa presunutá do Pobytového tábora Opatovská Nová Ves, sa od 22.06.2012 svojoľne a bez priepustky zdržiavala mimo tento pobytový tábor a jej pobyt nebol migračnému úradu známy, na základe čoho migračný úrad rozhodnutím ČAS: MU-165-18/PO-Ž-2012 zo dňa 03.07.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.07.2012, konanie podľa ust. § 19 ods. 1 písm. f) zák. č. 480/2002 Z.z. o azyly zastavil, keďže žalobkyňa sa bez priepustky viac ako sedem dní zdržiavala mimo azylového zariadenia. Poukázal tiež na to, že ak by žalobkyňa skutočne potrebovala medzinárodnú ochranu, mohla požiadať o azyl už pri vykonávaní hraničnej kontroly, a nie až po odhalení falošných dokladov. Podľa jeho názoru cieľom žalobkyne nebolo požiadať o azyl na území Slovenskej republiky, ale mala záujem vycestovať do krajín západnej Európy a Slovenská republika bola len akousi tranzitnou krajinou. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že Francúzska republika požiadala Slovenskú republiku o prevzatie zodpovednosti za žalobkyňu na základe Dublinského nariadenia, v zmysle ktorého berie zodpovednosť za žiadateľa o azyl ten štát, v ktorom cudzinec požiadal o udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany po prvýkrát. Žalobkyňa zrejme požiadala o azyl vo Francúzsku, pričom na základe odtlačkov prstov bola identifikovaná ako žiadateľka o azyl na území Slovenskej republiky, na základe čoho Francúzsko požiadalo Slovenskú republiku o prevzatie žalobkyne. Vzhľadom na uvedené bol žalovaný toho názoru, že v prípade žalobkyne ide o nelegálneho migranta, ktorý si bol svojho protiprávneho a vo vzťahu k azylovej procedúre účelového konania plne vedomý. Ak

by mala žalobkyňa skutočne obavu o svoj život a ak by skutočne mala záujem o poskytnutie ochrany na území Slovenskej republiky vo forme azylu alebo doplnkovej ochrany, neopúšťala by svojvoľne územie Slovenskej republiky, v ktorej požiadala o poskytnutie najvyššej formy ochrany. Nesúhlasil tiež s tvrdením žalobkyne, že jej zaistenie neprichádzalo do úvahy, pretože požiadala o azyl, a v tejto súvislosti poukázal na ust. § 88 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov, v zmysle ktorého podanie žiadosti o udelenie azylu nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. S poukazom na uvedené sa preto žalovaný domnieval, že konanie o zaistení žalobkyne bolo začaté výlučne v dôsledku jej vlastného, vedomého protiprávneho konania. K tvrdeniam žalobkyne o preukázaní všetkých podmienok daných zákonom č. 514/2003 Z.z. a k jej opakovaným odkazom na rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 21C 53/2012 zo dňa 21.06.2013, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 565/2013 zo dňa 17.06.2014, a na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 131/2015 zo dňa 28.03.2017. Poukázal tiež na skutkovo aj právne zhodné prípady, kedy boli žaloby Okresným súdom Bratislava I zamietnuté: rozsudok č.k. 16C 197/2013-104 zo dňa 30.03.2015, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co 329/2015-136 zo dňa 30.05.2017, rozsudok č.k. 25C 80/2015-88 zo dňa 28.10.2016, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co 26/2017-127 zo dňa 16.01.2019, rozsudok č.k. 20C 85/2013-146 zo dňa 16.10.2017, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 5Co 236/2018-191 zo dňa 16.10.2018, rozsudok č.k. 25C 198/2013-78 zo dňa 24.11.2014, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co 131/2015 zo dňa 28.03.2017, rozsudok č.k. 18C 202/2013-90 zo dňa 27.10.2016, rozsudok č.k. 23C 25/2014-97 zo dňa 13.10.2016 a rozsudok sp. zn. 19C 219/2014 zo dňa 14.10.2016.

8. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrvala na svojom odvolaní a zdôraznila, že ku všetkým argumentom žalovaného sa vyčerpávajúco vyjadrila v konaní na súde prvej inštancie a v podanom odvolaní. Mala za to, že žalovaný chce svojimi vyjadreniami navodiť dojem, že si zaistenie spôsobila sama, resp. s ním bola pri prekračovaní hraníc uzrozumená. V tejto súvislosti poukázala na to, že prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku dospel k správnejmu záveru, že si nezákonné zaistenie nemohla privodiť sama, keďže po vstupe na územie Slovenskej republiky požiadala o azyl. Uviedla, že polemizovanie žalovaného o tom, čo mala alebo nemala v úmysle urobiť, preto nemá žiaden právny základ a je len jeho hypotetickým konštatovaním. Tieto jeho vyjadrenia tiež podľa jej názoru budia dojem, že sa snaží ospravedlniť konanie a postup správnych orgánov porovnávaním ich konania s jej konaním. Poukázala na to, že žalovaný ale zastáva pozíciu orgánu verejnej správy a nemôže preto ospravedlňovať svoje nezákonné konanie konaním akéhokoľvek účastníka konania. Tvrdila, že samotné konštatovanie nezákonnosti vydaných rozhodnutí o zaistení, ktoré priamo zasiahli do jej základných ľudských práv a slobôd, nie je a nemôže byť dostačujúce. Zdôraznila, že žalovaný nenesie žiadne právne následky za vydávanie nezákonných rozhodnutí, nič ho teda nenúti k tomu, aby dodržiaval zákonný postup a aby zaobchádzal s účastníkmi konania v rámci zákona a medzinárodných dohovorov. Uviedla tiež, že žalovaný opomína skutočnosť, že Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúra EŠLP majú v zmysle Ústavy SR prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Domnievala sa, že preukázala dopad nezákonného zaistenia na jej psychický stav s tým, že takýto stav by pociťovala akákoľvek iná osoba nachádzajúca sa v rovnakej situácii, preto nebolo potrebné preukazovať skutočnosti, ktoré vyplývajú z logiky veci. Bola toho názoru, že pre rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo kľúčové zodpovedanie otázky, či si mohla alebo nemohla obmedzenie svojej osobnej slobody v podobe zaistenia spôsobiť sama. Keďže prvoinštančný súd dospel k záveru, že si vydanie nezákonných rozhodnutí o zaistení sama nezapríčinila, splnila všetky predpoklady na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

9. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobkyne nevyjadril.

10. Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Podľa ust. § 219 ods. 3 C.s.p. verejne vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (ust. § 387 ods. 1 C.s.p.).

11. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vo veci samej zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.. Nemajetková ujma mala byť žalobkyňu spôsobená nezákonnými rozhodnutiami polície o zaistení, v dôsledku ktorých bola nezákonne

pozbavená osobnej slobody v období od 16.04.2012 do 23.05.2012, teda 38 dní. Po oboznámení sa s obsahom spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vo veci vykonal všetko navrhované dokazovanie z hľadiska žalobkyňou uplatneného nároku, ako aj vo vzťahu k procesnej obrane žalovaného, a zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s ust. § 191 C.s.p. dospel k správny skutkový záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver, že žalobkyňa nepreukázala splnenie všetkých zákonom stanovených predpokladov pre priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej jej nezákonnými rozhodnutiami polície o zaistení. Súd prvej inštancie spor správne právne posúdil, keď aplikoval na vec sa vzťahujúce ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z., a svoje zistenia a dôvody vedúce k zamietnutiu žaloby aj náležitým spôsobom odôvodnil tak, ako to má na mysli ust. § 220 ods. 2 C.s.p..

12. K odvolacej námietke žalobkyne, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je založený na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V prejednávanej veci však odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie za správne.

13. Podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Podľa ust. § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

Podľa ust. § 7 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaní alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Podľa ust. § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

Podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

14. V prejednávanej veci bolo medzi sporovými stranami nesporné, že žalobkyňa požiadala žalovaného o predbežné prerokovanie žalobou uplatneného nároku a že žalovaný žalobkyňu neodškodnil. Odvolací súd nepovažoval za sporné ani skutočnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, a síce že žalobkyňa dňa 16.04.2012 vedome a protiprávne vstúpila na územie Slovenskej republiky z Ukrajiny, pričom použila falošnú identifikačnú kartu na pobyt Francúzskej republiky. Rovnako bolo preukázané, že žalobkyňa bola dňa 16.04.2012 zaistená, a to vyššie špecifikovaným prvým rozhodnutím polície o zaistení zo dňa 16.04.2012, podľa ktorého bola zaistená za účelom vrátenia podľa medzinárodnej zmluvy podľa ust. § 88 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a zároveň bola podľa ust. § 88 ods. 5 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov umiestnená do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.10.2012. Niet žiadnych pochyb o tom, že toto rozhodnutie polície bolo vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, ani o tom, že bolo na základe riadneho opravného prostriedku žalobkyne rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 4Sp 4/2012-45 zo dňa 26.04.2012 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie z dôvodu, že predmetné rozhodnutie polície bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Následne dňa 04.05.2012 vydala polícia vyššie špecifikované v poradí druhé rozhodnutie, ktorým rozhodla o zaistení žalobkyne podľa ust. § 88 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov za účelom jej vrátenia v zmysle Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Ukrajinou o readmisii osôb, keďže sa neoprávnene zdržiavala na území Slovenskej republiky, a zároveň rozhodla podľa ust. § 88 ods. 5 zák. č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov o umiestnení žalobkyne do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15.10.2012, pričom lehota plynula od 16.04.2012. Aj

toto rozhodnutie polície bolo vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť. Na základe riadneho opravného prostriedku žalobkyne bolo aj toto druhé rozhodnutie polície rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Sp 10/2012-36 zo dňa 10.05.2012 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie z dôvodu, že bol nedostatočne zistený skutkový stav a rozhodnutie bolo nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

15. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú jeho orgánmi (vrátane nemajetkovej ujmy) podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je objektívna a vzniká za súčasného splnenia troch podmienok, ktorých splnenie je poškodený povinný v konaní preukázať, a to existencie nezákonného rozhodnutia (nesprávneho úradného postupu), vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom). Vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je pritom v zmysle ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. podmienený splnením ďalšieho predpokladu, ktorým je skutočnosť, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pričom túto ujmu ani nie je možné uspokojiť inak. Aj splnenie tohto predpokladu musí v konaní preukázať poškodený (t. j. žalobkyňa).

16. Súd prvej inštancie preto postupoval správne, keď v prejednávanej veci zisťoval, či sú splnené zákonné predpoklady vzniku objektívnej zodpovednosti žalovaného za nemajetkovú ujmu spôsobenú žalobkyňou nezákonnými rozhodnutiami polície o jej zaistení, na základe ktorých bola žalobkyňa pozbavená osobnej slobody po dobu 38 dní. Dospel pritom k správne právnemu záveru, že predmetné rozhodnutia polície o zaistení žalobkyne zo dňa 16.04.2012 a zo dňa 04.05.2012 boli na základe riadnych opravných prostriedkov zrušené ako nezákonné rozsudkami Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.04.2012 a zo dňa 10.05.2012, preto majú charakter nezákonných rozhodnutí v zmysle ust. § 6 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z. (resp. v zmysle ust. § 7 tohto zákona). Tieto rozhodnutia o zaistení žalobkyne boli vykonateľné bez ohľadu na ich právoplatnosť a ako vyplýva z vykonaného dokazovania, boli na žalobkyňu skutočne aj vykonané, pričom boli následne zrušené ako nezákonné na základe riadneho opravného prostriedku podaného žalobkyňou. Odvolací súd sa takisto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní neboli splnené podmienky na aplikáciu ust. § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z., v zmysle ktorého právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama. Odvolací súd síce nesúhlasí s tým, že aplikácia tohto ustanovenia je v prejednanom prípade a priori vylúčená (k tomu už zaujal názor v bode 19. odôvodnenia svojho predchádzajúceho zrušujúceho uznesenia č.k. 4Co 308/2017-145 zo dňa 31.10.2018), konštatuje však, že žalovaný v konaní nepreukázal, že žalobkyňa si zaistenie zavinila sama. Samotná skutočnosť, že žalobkyňa vedome protiprávne vstúpila na územie Slovenskej republiky a použila falošnú identifikačnú kartu na pobyt Francúzskej republiky, nie je dostačujúca na prijatie záveru, že zaistenie žalobkyne bolo potrebné (nevyhnutné) a že si ho žalobkyňa spôsobila sama. Naopak, z vykonaného dokazovania vyplýva, že krajský súd opakovane zrušil predmetné rozhodnutia polície o zaistení žalobkyne ako nezákonné z dôvodu, že boli nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a že vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Krajský súd príslušnému orgánu polície vyčítal tiež to, že sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nezaoberal tým, že žalobkyňa požiadala a azyl, v dôsledku čoho bolo rozhodnuté o prerušení konania o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu. Žalobkyňa pritom požiadala o azyl už pred prvým rozhodnutím o zaistení, pričom po v poradí druhom zrušujúcom rozhodnutí krajského súdu bola príkazom zo dňa 21.05.2012 prepustená z útvaru policajného zaistenia pre cudzincov z dôvodu, že zanikol účel zaistenia cudzinca, a následne bola pravdepodobne umiestnená do Pobytového tábora Opatovská Nová Ves (azylové zariadenie). Žalovaný teda vôbec nepreukázal, či bolo zaistenie žalobkyne od začiatku potrebné, ale z vykonaného dokazovania naopak vyplýva, že žalobkyňa bola príkazom zo dňa 21.05.2012 prepustená zo zaistenia, a to bez bližšieho zdôvodnenia a bez zmeny pomerov (bez zmeny skutkového stavu). Ani následné konanie žalobkyne (jej „útek“ z pobytového zariadenia pravdepodobne do Francúzska a následné zastavenie konania o azyle) nemôže ospravedlniť nezákonné rozhodnutia žalovaného a nezákonné zaistenie žalobkyne, keďže pre vydanie predmetných rozhodnutí o zaistení bol rozhodný stav v čase ich vydania, a nie neskorší vývoj vo veci. Všetky tieto skutočnosti (ilegálny vstup do SR, použitie falošných dokladov, účelové požiadanie o azyl a následný „útek“ do Francúzska) by však mohli mať význam pri rozhodovaní o výške priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, resp. pri rozhodovaní o tom, či je samotné konštatovanie porušenia práva dostatočným zadosťučinením, to však len za predpokladu, že by žalobkyňa preukázala vznik nemajetkovej ujmy, čo sa jej však v konaní nepodarilo.

17. Ako uviedol odvolací súd už vyššie, vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je podmienený zistením, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, a zároveň zistením, že túto ujmu nie je možné uspokojiť inak. Platí teda, že samotná existencia nezákonného rozhodnutia nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Zadosťučinenie v peniazoch sa poskytuje za vzniknutú nemajetkovú ujmu, a nie ako dôsledok existencie nezákonného rozhodnutia, žalobca musí preto tvrdiť, aká nemajetková ujma mu vznikla (a v akom rozsahu), a tieto svoje tvrdenia musí preukázať príslušnými dôkazmi.

18. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd dospel k správne mu záveru, že žalobe nebolo možné vyhovieť, pretože žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala dopad nezákonných rozhodnutí o zaistení na jej rodinný a spoločenský život, na jej česť, vážnosť a dôstojnosť, keďže v tejto súvislosti netvrdila žiadne konkrétne okolnosti a ani nenavrhol žiadne dokazovanie. Žalobkyňa v spore zaťažovalo bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, spočívajúce v povinnosti tvrdiť a preukázať existenciu a rozsah takých kvalifikovaných nepriaznivých následkov (spôsobených nezákonnými rozhodnutiami o zaistení), ktoré by odôvodňovali priznanie peňažnej satisfakcie. Určenie výšky primeranej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy totiž nemôže byť záležitosťou voľnej úvahy súdu, ktorá by nepodliehala žiadnemu hodnoteniu, ale jej základom musí byť zistenie konkrétnych skutkových okolností, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 15/2012 zo dňa 30.09.2013 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017). Pritom platí, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 1/2012 zo dňa 12.01.2012).

19. Súd teda pri posudzovaní nároku poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádza zo skutočností tvrdných poškodeným o tom, aká konkrétna nemajetková ujma a v akom rozsahu mu vznikla, pričom poškodený musí tieto svoje skutkové tvrdenia preukázať príslušnými dôkazmi. Žalobkyňa sa však v konaní pred súdom prvej inštancie obmedzila len na konštatovanie, že jej bola spôsobená vážna ujma v jej súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, a že počas pozbavenia osobnej slobody trpela stresom, nepokojom, nespavosťou, cítila sa ponížená a neschopná, bola izolovaná od vonkajšieho prostredia, pričom v dôsledku nezákonného zaistenia sa nachádzala v režime, ktorý nebol v súlade s jej vôľou. Takéto konštatovanie a všeobecné formulácie ale podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dostatočné na posúdenie toho, v čom mala ujma spôsobená žalobkyňou pozbavením osobnej slobody spočívať, aké boli jej konkrétne dopady na osobu žalobkyne a aký rozsah mala vzniknutá ujma. Z týchto všeobecných tvrdení tiež nie je možné prijať záver, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje najmä na to, že žalobkyňa žiadnym spôsobom nevysvetlila, ako (v akom rozsahu) utrpel jej súkromný a spoločenský život v porovnaní s tým, keby nebola zaistená. Ako uviedla samotná žalobkyňa v konaní o zaistení, bola si plne vedomá nelegálneho vstupu na územie Slovenska a použitia falošných dokladov (musela teda počítať s možnosťou jej zaistenia a následného vyhodenia), po príchode na Slovensko nemala žiadne prostriedky, nepoznala jazyk, nemala tu žiadnu rodinu, priateľov ani iné kontakty, na Slovensku nepracovala ani neštudovala (a ani nemohla). V celom rozsahu tak bola odkázaná na starostlivosť zo strany štátu, ktorý jej túto starostlivosť aj poskytol, či už v útvare policajného zaistenia pre cudzincov alebo v pobytovom tábore pre azylantov. Žalobkyňa teda podľa názoru odvolacieho súdu zanedbala svoju povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti, týkajúce sa vzniku nemajetkovej ujmy a jej rozsahu, a preto neunesla bremeno tvrdenia.

20. Naviac, žalobkyňa svoje všeobecné tvrdenia ani nijakým spôsobom nepreukázala, keď vo vzťahu k nim nenavrhol vykonanie ani jedného dôkazu. Žalobkyňa dokonca nenavrhol ani vlastný výsluch, a to napriek tomu, že v zmysle ust. § 195 ods. 1 C.s.p. môže súd na návrh nariadiť výsluch strany o tvrdných skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak. Žalobkyňa teda mala možnosť preukázať svoje tvrdenia o negatívnych dopadoch nezákonného zaistenia do jej súkromného a spoločenského života, túto však nevyužila. Mohla tiež navrhnúť výsluchy svedkov, napr. svojich rodinných príslušníkov alebo priateľov, príp. osôb, ktoré boli v tom istom čase ako žalobkyňa zaistené v útvare policajného zaistenia pre cudzincov alebo umiestnené v pobytovom tábore pre azylantov, ktoré by mohli dosvedčiť, ako žalobkyňa prežívala zaistenie a čo vtedy pociťovala. Ani túto možnosť však žalobkyňa nevyužila. Keďže žalobkyňa mala k dispozícii dôkazné prostriedky (prinajmenšom jej výpoveď), požiadavka na unesenie dôkazného bremena z jej strany nebola neprimeranou prekážkou

brániacou jej v uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vznikutej v dôsledku pozbavenia jej osobnej slobody. Odvolací súd preto konštatuje, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno ani v tom najzákladnejšom rozsahu.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené je nedôvodná i ďalšia argumentácia žalobkyne v odvolaní, že v danom prípade prvoinštančným súdu ani neprináležalo skúmať existenciu konkrétnych následkov nezákonných rozhodnutí o zaistení, v dôsledku ktorých bola žalobkyňa pozbavená osobnej slobody, a vyžadovať od nej unesenie dôkazného bremena, pretože by to bolo v rozpore s čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúrou ESLP. Odvolací súd sa s touto argumentáciou nestotožňuje, pretože je v priamom rozpore so zákonnou úpravou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, predovšetkým s ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý viaže vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch na splnenie určitých kvalifikovaných predpokladov. Pokiaľ sa žalobkyňa snažila naznačiť, že vnútroštátna právna úprava je v rozpore s Dohovorom a s judikatúrou ESLP, nie je tomu tak, pretože aj čl. 5 ods. 5 Dohovoru je potrebné vykladať v tom zmysle, že základným predpokladom vzniku nároku na odškodnenie je vznik škody (ujmy), ktorá je v príčinnej súvislosti s namietaným porušením čl. 5 Dohovoru, čo však musí preukázať poškodený. Dohovor obsahuje len všeobecnú úpravu práva na odškodnenie a bližšie vymedzenie ponecháva na vnútroštátnu úpravu, ktorá však musí zabezpečiť existenciu efektívneho prostriedku nápravy (odškodnenia), t. j. musí zabezpečovať možnosť účinného uplatnenia práva na odškodnenie podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru s dostatočnou mierou istoty (pozri rozhodnutie ESLP vo veci Emin proti Holandsku zo dňa 29.05.2012). Podľa názoru odvolacieho súdu vnútroštátna právna úprava zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci uvedenú podmienku spĺňa. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ani ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyklúčujú, aby priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch bolo podmienené splnením určitých ďalších predpokladov, ktoré v danom prípade (v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s právnou úpravou civilného procesu) spočívajú v povinnosti aspoň v minimálnom rozsahu preukázať konkrétne následky, ktoré rozhodnutia o zaistení vyvolali na strane poškodeného (žalobkyne). Z uvedených dôvodov táto argumentácia žalobkyne v podanom odvolaní nemohla obstať.

22. Odvolací súd preto uzatvára, že žalobkyňa nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy (a v dôsledku toho ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonnými rozhodnutiami a vzniknutou nemajetkovou ujmu), čo je jeden zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu (nemajetkovú ujmu) spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalobkyňa tiež nepreukázala existenciu kvalifikovaných nepriaznivých následkov, ktoré by v zmysle ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. odôvodňovali priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

23. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (ust. § 387 ods. 1 C.s.p.).

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 a ust. § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli (ani žiadne trovy nenavrhol priznať).

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).